සාධීන ජාතකය

තවද සංසාර සාගරයට කෙෂම නවුකාවක් වැනිවූ තවද සංසාර නැමති විෂ වෘක්ෂයෙහි හටගත් අමා එලයක් වැනි වූ හීනවූ කලියුග කාල නැමති හිණිවල පළානැගී සශීකවූ පියුමක් බඳුවූ තිලෝගුරු සමාක් සම්බුදු රජාණනන් වහන්සේ එක්සමයෙක්හි සුළුපා මහපා චංකුමණ රාතුි ස්ථාන දිවා ස්ථානදීන් විසිතුරුව සැඳුම්ලද ජේතවන මහා විහාරයෙහි වැඩවසන සෙක් එක්දවසක් පෙහෙවූ බොහෝ උපාසක වරුන් අරභයා මේ සාධීන ජාතකය ධර්ම දේශනාව කළ සේක.

ඒ කෙසේද යත් එක්සමයෙහි බුදුහු පෙරවරු දන්දී සවස් වේලෙහි ගඳ දුම් මල් පහන්ගෙන දෙවුරමට ගොස් බණ අසන පිනිස බුද්ධාසනය පිරිවරා උන් උපාසක වරුන්ට ආමන්තුණය කොට උපාසකවරුනි පෙර පණ්ඩිතවරහු තමන් සකසා වැසි පෙහෙවස් හි අනුසසින් මිනිස් කය නොහෙළා දිවාලෝකයට ගොස් බොහෝ දවස් විසුයේ දේදැයි වදාරා උපාසකවරුන් විසින් ආරාධිත වූ බුදුහු ඉකුත් වත් දක්වන සේක්.

යටගිය දවස මිථිලා නුවර සාධීන නම් රජ කෙනෙක් සතර සඟරාවතින් වියෝනව දසරාජධර්මයට අකොපා ව රාජා කරන්නාහුය. සතර වාසල් දොරය නුවර මැදය තමන්ගේ දොරය යන සතන් හි සදන්හල් කරවා දවස ලක්ෂයක් ධන වියදම් කොට සියලු ඡම්බුද්වීපයෙහි නඟුල් විය දඩු උඩ බඳවා සියලු සත්වයන්ට දන් දෙන්නාහුය, තවද දවස් පතා පංචශීලය ද පොහොය අටසිල් ද රක්නා හ, රාජා වාසි ද ඒ රජහුගේ අවවාදයෙහි පිහිටා ධාන දී වූ පින්කම් කොට මල මල යම් කෙනෙක් දිවා ලෝකයෙහි උපදනාහුය, මෙසේ සුදම් දෙවි සභාව පුරාගෙණ උන්නාවූ තරුණ දෙවියෝ ඒ සාධීන රජ්ජුරුවන්ගේ ධාන ශීලචාර ගුණයෝ වර්ණණා කරන්නාහ, එපවත් අසා පළමු දිවා ලෝකයේ උපන් දේවතාවෝ රජ්ජුරුවන් දක්නා කැමති වූවා හුය. එසඳ ශකුයෝ දෙවියන්ගේ අදහස් දැන රජ්ජුරුවන් දක්නා කැමැත්තාදැයි විචාරා ඒසේදැයි කී කල්හි මාතලී සංගහයකයා කැඳවා සාධීන රජ්ජුරුවන් කැඳවා එවයි විධාන කළහ. එසඳ යහපතැයි පිළිගෙන යෙළ සියයක් යොදුන් වෛජයත්ත නම් රථය යොදා වේදේහ රටක නික්මිණ. එදවසත් පුණුපොහෝදවස විය. එසඳ මාතරී දිවා පුතු තෙම මනුස්සයන් සවස බත්කා තම තමන්ගේ මිදුලුවල සැප කථාවෙන් යක්තය උන් කල්හි යුගඳුරුමුදුනෙන් නැගෙන්නාවූ පුන්සඳ මඩල හා සමඟ රථය පදනට පටන් ගත. මනුස්සයෝ ඒ දැක අද දවස් දෙසඳෙක් නැගේයැයි කියමින් කතා කොට උන් කල්හි නැවත සඳමඩල පසුකොට රථය එන නියාව කොට ඒ තෙම සඳ මඩලෙක් නොවෙයි. රථයක එක් දිවා පුතුයෙක් පෙනෙයි. මේ මනෝමය මෛනධවයන් යෙදු දිවා රථය කාට ගෙනද්දෝහෝයි සමහර කෙනෙකුන් ආශ්චර්යාවකින් යන්ට වන් කල්හි ඉන් කිසි කෙනෙක් අනික් කාට ගෙනෙද්ද ධාර්මික වූ අපගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේටයැයි සතුටුව දෙහොත්මුදුනෙහි බැඳ ගෙන යස පිරිවරින් යුක්ත වූ අපගේ සාධින රජ්ජුරුවන්ට දීවා රථයෙක් පළවීය, පෙර මේ ලෝකයේ නොදුටු විරු අපූර්වදෙයෙක අපගේ ශරිරයේ ලොමු දහගත්තේ බලවයි කියමින් රථයට සුවඳින් මලින් පූජා කරන්නට පටන්ගත්හ.

මාතලී දිවාපුතුද මනුෂායන් පූජාකරමින් සිටියදීම සත් යොදුන් මියුළු නුවර තුන් විටක් පැදකුණු කොට රාජඬාරයට ගෙණගොස් රථය කරකවා රථයෙහි පසු භාගය මතුමාල්තලෙහි නැගෙණහිර සිවුමැදුරු කවුළුවට යොමුකොට නැඟෙන්නට යෝගා කොට තිබීය, එදවස් රජ්ජුරුවෝ දන්හළ බලා මෙම කුමයෙන් දන් දෙවැයි නියුතයන්ට විධාන කොට පෙහෙවස් සමාදන්ව දිවාභාගය යවා සවස ඇමති මඩුළු පිරිවරා අලංකෘත වූ මාල්තලෙහි නැගෙණහිර සිවුමැදුරු කවුළුවට අභිමුඛව ධර්මදානය දෙන කථාවෙන් යුක්තව උන්නාහ.

එද මහත් වූ ඉර්ධාානුභාව ඇති මාතලී නම් දිවා පුතු රජ්ජුරුවන් කරා එලඹ දික්පතල යසෝකිර්තී ඇති රජ්ජුරුවන් තව්තිසා භවතයෙහි වූ සුධර්මා නම් දෙව් සභාවෙහි පුරා උන් ශකු රජ්ජුරුවන් පුධාන කොට ඇති සියලු දෙවියෝ නුඹ වහන්සේ දක්නා අභිපුා ඇත්තාහ, එසේ හෙයින් වහා අවුත් සිටිය මැනව, නුඹවහන්සේ දැක්මෙහි සතුටු දෙවියන් කරා මා සමඟ වැඩිය මැණවැයි ආරාධනා කෙලේය.

මෙසේ ඔහු පැවරූ ඉක්බිති සාධීන රජ්ජුරුවෝ රථයට නැංගාහ. එසඳ ඕහට දිවා ශරි්රය පහළවිය, එකල්හි රථය ජනයා බලාසිටියදීම ආකාශයට නැගී තව්තිසා දෙව්නුවරට ගියේය.

එකල්හි දිවාලෝකයට ගියාවූ රජ්ජුරුවන් දැක දෙවියෝ මහත් වූ සොම්නසට පැමිණ මහරජ නිිදුක්ව සැපයේ ආබව ඉතා යහපතැයි නැවත සතුටුව වැඩිය මැනවැයි ශකුයන් හා සමඟ වැඩහුන මැනවැයි පැවරුහ.

ශකුදෙවිත්දයෝද විශේෂයෙන්ම සතුටුව සමීපයට ගොස් කැඳවා එකහස්තේ හිඳුවාගෙන මහරජ කරන ලද පූණා වශිතාවන් ඇති දේවතාවන් කරා නුඹවහන්සේ ඇවිත් පැමිණබව ඉතා මැනව, එසේ හෙයින් රජොත්තමයානෙනි සියලු වස්තුකාම කේලශකාමයෙන් අනූනවූ තව්තිසා භවනෙහි දිවා සම්පත්ති අනුභවකොට විසුව මැනවැයි සාධීන රජ්ජුරුවන්ට ආසනයෙන් නිමන්තුණයකොට ශකුදේවින්දුයන් විසින් රජ්ජුරුවන්ට දහසක් යොදුන් ශකුභවනයද, අඩු තුන්කෙළ පුරඟනාවන්ද වෛජයන්ත පාශාදය හා සමඟසියළු ශකුබවන සම්පත් දෙකක්කොට බෙදා දුන්හ. මේ සම්පත් අනුභව කරන්නාවූ මහබෝධී සත්වයන්ට මනුෂා ගණන, වෙන් සත්සියයයක් අවුරුදු පිරීගියේය.

ඒ ආත්ම භාවයෙන් දිවාලෝකයෙහි වසන කුශල් ගෙවීන, ඒ කාරණයෙන් ශකුයන් හා කැටුව කථාකරන්නාවූ බෝධිසත්වයෝ ශකුදේවින්දයෙන් මේ දිවාලෝකයට පැමිණියාවූ මම පෙර තොපගේ මේ සුවිසි කෝටියක් පමණ නළුනාටකයන්ගේ නෘතා ගීත මාධාාදියෙහි සිත් අල්වා වාසය කෙරෙනුයි, එසේ වූ මම දැන් මේ දිවාලෝකයෙහි ඇළුම් නැත්තෙමි කාරණා කිම්හොත් උචේඡ ද කර්මම වශයෙන් මරණ පැමිණියේද නැත. මම සිහිමුලාව ගියෙම් දැයි විචාළහ, ඉක්බිති ශකුදේවේන්දයෝ වියාවීවන්තවූ උතුම් වූ රජ්ජුරුවෙනි තොපගේ ආයු ගෙවී ගියේත් නැත, සිහිමුලා බවකුත් තොප කෙරෙහි නැත්මය, එතකුදු වුවත් බල එකෙක් ඇත්තේය. ඒ ආත්ම භාවයෙන් මේ දිවා ලෝකයෙහි වින්ද යුතු කුශල් විපාක ස්වල්ප විය. එහෙයින් මහරජ තට අනහිරති උපනැයි කීහ.

මෙසේ කියා නැවත දික්පති වූ රජ්ජුරුවෙනි මම පෙර මේ ශකුආත්මය පතා කුශලයක් කෙලෙන් නම් එම කුශලය දෙකක් කොට බෙදා පියා නුඹ වහන්සේට දෙමි. ඒ මාගෙන් දෙන ලද කුශලානුභාවයෙන් මේ නියා භවයෙහි අමානුසික වූ දිවා සම්පත් අනුභව කොට විසුව මැනවැයි පැවරුහ. ඉක්බිති පුතික්ශේප කරන්නාහ් ඒ බෝධිසත්තවෝ ශකුදේවේන්දුයාණනි අනුන්ගෙන් පිරුළු වශයෙන් ඉල්වා ගන්නා ලද්දාවූ ඉදෝලිකුනම් ආදී යාන වාහන වස්තුාභරණාදියද යන මේ සියල්ලම සතුටු විට දී රැස්වූ විට එමෙන්ම අනුන්ගෙන් පිරුළු වශයෙන් දෙන ලද්දා වූ සම්පත් නොකැමැත්තෙමි. ඊට කාරණා කිම්ද යත් තමා කරන ලද කුශල් තමා හට ආචේනික වූ සම්පත් වන්නේයැයි කීහ. තවද ශකු දේවෙන්දුයෙනි ඉෂ්ටවිපාක දායක වූ කුශලයක්කොට සුවපත්නොවේද පසුතැවිලි වේද එබඳු කුශල් කරනු සඳහා මනුෂාලෝකයට යම් වදාලාහ.

එපවත් අසා ශකුදේවේන්දුයෙනි මාතලී කැඳවාගෙන ගොස් සාධීන රජ්ජුරුවන් මිථිලාවෙහි උයනට රථයෙන් ගෙණගොස් තබා පීයා එවයි විධාන කළහ, එයින් එලෙසට කෙළේය.

රජ්ජුරුවෝ උයන්හි සක්මන් කරමින් සිටියාහ, උදහානපාලයා දැක තත්ව විචාරා දැක ගොස් එවකට රජ කරන්නාහූ නාරජ්ජුරුවෝ ඒ බව දැන තෝ පළමු කොට ගොස් උන්වහන්සේ මටත් ආසන දෙකක් පණවාලවයි නියෝගකොට උදහාණපාලයා යවුහ. එසඳ එලෙස කෙලේය.

රජ්ජුරුවෝ එලෙස අසුත් දැක කවුරුන්ටදැයි විචාළහ. උදහානපාලයා කියන්නේ එකක් නුඹවහන්සේටය එකක් අපගේ රජ්ජුරුවහන්සේටයයි කීය, එපවත් අසා සාධීන රජ්ජුරුවෝ මෙලොව කවරෙක් මා ඉදිරියෙහි අස්නක ඉන්ට ඒදැයි එක් ආසනයෙක ඉඳ එක් ආසනයක පයතුබුහ.

නාරද රජ්ජුරුවෝද මහපිරිවරින් අවුත් රජ්ජුරුවන් ශිුපාදය වැඳ එකත් පසෙක ඉඳ රජ්ජුරුවෝද ඒ සාධීන රජ්ජුරුවන්ට සවෙනි මුණුබුරානෝය. මහබෝධිසත්වයෝ තමන්වහන්සේගේ කුශල බලයෙන් මෙතෙක් කල් දෙවු සම්පත් අනුභව කළහ, එකල මනුෂායන්ට පන්සියයක් අවුරුද්දට ආයුවන්නේය, ඉක්බිති සාධීන රජ්ජුරුවෝ නාරද රජ්ජුරුවන් අත අල්වාගෙණ උයනේ සක්මන් කරන්නාවු පුත නාරද රජ්ජුරුවෙනි මේ භූමිභාගය පුෂ්පු පග එලු පග වෘක්ෂයෝද සොභමාන වූ රජ මෙල්පලාතිබෙන බිසෝකොටු වාරි මාර්ගාදියද, උභයපාර්ශ්වයෙහි නීල පීත මල්ගැවසී හඬා බස්නාවූ ගං හෝ ඇල කඳරුලි ආදියද, තවද පියුම් මුලින් ගැවසී ගත් චකුවාකාදීන් කුල්නාද සිත් කවුළු මේ පොකුණු පතස්වීල් ආදී වූ මේ උදහානයට වා සිටි යථොක්ත වචනසට පත්තීහූද යන මේ සියල්ලම රජකරණ සමයෙහි භූමිභාගාදී වස්තුහුමය.

එසමෙහි මා විසින් සලස්වා සිටුවන ලද ඇපා මාපා යුවරජ සෙනෙවිරත් ලෙනා මහලෙනා ආදී වූ අමාතාමණ්ඩලයද, තවද මාණිකාකුණ්ලභරණාදියෙන් සැදුම්ලද උතුම්ලද භාව භාව ලීලා කටාක්ෂයෙන් විරාජමානවූ අන්තඃපුර වනිතාවූ සියල්ලවුන් නොදක්නාවූ මට බැළු බැළු සියලු දික්හි ද්ස්වගියාවූමෙන් වැටහෙන්නේය, ඌ තෝ විසින් කවරක්දික්හි දේශයකට යවා පියන ලද්දැයි විචාළහ.

ඉක්බිති නාරද රජ්ජුරුවෝ මහරජ නුඹවහන්සේ මෙවකට දිවාලෝකයට ගියේ සත්සියයක් අවුරුදුය ඒ නුඹවහන්සේ ගේ උපස්ථායකයෝ සියල්ලෝම මරුමුඛයට ගියෝය. ඉන් නුඹවහන්සේ සන්තක රාජාය අනුශාසනා කළ මැනවැයි කීහ.

එපවත් අසා මහාබෝධිසත්වයෝ පුත නාරද රජ්ජුරුවෙනි දහසක් යොදුන් ඇති වෛජයන්ත නම් පුාසාදයෙහි ශකුයන් හා නොවෙනස්ව අර්ධරාජාසම්පත්ති අනුභව කරන්නෙමි මා විසින් තවුතිසා වැසි සියළු දෙවියන්ගේ කුශලයෙන් පහලවූ කණක රජතේන්දිය ලෝහිතංක මසාරගලාාදී නොයෙක් දිවා විමානයෝ දක්නාලදහ, තවද ඒ අමානුසික දිවාසම්පත් ඇරපියා කුශල් කරණ සඳහා ආයෙම්, එසේහෙයින් මටද රාජා සම්පත්තියෙන් පයෝජන නැත, පුත නාරද රජ්ජුරුවෙනි මනා ආවාර වෘත ඇති උත්තමයෝ යම් මාර්ගයකින් නිවන්පුරයට වදිද්ද එසේවූ සමාක් සම්බුඬයන් විසින් වර්ණාකරන වධබන්ධක රහිත සමයක්දෘෂ්ටි පෙර දැරිකොට අෂ්ටාංගිකමාර්ගානුසාරයෙන් විසුඔපරම්පරාවෙන් පැමිනිය මනා ඒ නිවන් මාර්ගය පසක් කරුණු කැමතියෙම්,එම බෝධිසත්වයෝ සර්වඥතාඥාණයෙහි පැහැඳ බණ වදාරා පුත නාරද රජ්ජුරුවෙනි සම්පත්තීන් මටපුයෝජන නැති සත්සීයක් අවුරුදු පිරිහී ගිය දානය සත් දවසක් ඇතුළත දෙන්නා කැමැත්තෙම් වදාළසේක. නාරද රජ්ජුරුවෝද යහපතැයි එලෙසම දන් පිළියෙළ කළහ, මහාබෝධිසත්වයෝ සත්දවසක් මුඑල්ලෙහි මහදන් දී සත්වෙනි දවස කඑරිය කොට තවුතිසා දෙව්ලොව උපන්නාහයි යනාදී බුදුහු මේ ජාතක ධර්මදේශනාව ගෙණහැර දක්වා වදාරා උපාසකවරුනි පෙහෙවස් නම් එසේ මෙසේ කටයුතුදෙයක් වේදැයි වදාරා ජාතකය පූර්වාපරසන්ධිගලපා උපාසකවරුන්ගේ කිසිකෙනෙකුත් සෝවාන් මාර්ගයෙහිද කිසිකෙණෙකුත් සකෘතාගාමීමාර්ගයෙන්ද පිහිටුවා ජාතක ධර්මදේශනාව නිමවා වදාරා එකල නාරද රජ්ජුරුවෝ නම් දැන් ආනන්ද ස්ථිවරයෝය, එකල උපඩ්ඩ රාජාය දුන් ශකුයෝ අනුරුඹ ස්ථිවරයෝය, සාධීන රජ්ජුරුවෝ නම් බුදුවූ මම්ම වේදැයි වදාළසේක.